

Otevřený dopis sociálním pracovníkům v Ústí nad Labem

14. června 2018

Vážené kolegyně, vážení kolegové!

Poté, co Magistrát města Ústí nad Labem vyhlásil na svém území 22 oblastí se zvýšeným výskytem sociálně nežádoucích jevů a připravil obyvatele těchto oblastí o nárok na doplatek na bydlení, musí se po uzavření dvou soukromých ubytoven k 30. 6. 2018 vystěhovat cca 230 lidí (zejména rodiny s dětmi, senioři a invalidé). Město Ústí nad Labem se od řešení situace, kterou samo vyvolalo, distancuje prohlášením, že nemá povinnost poskytnout náhradní byty, ale pouze povinnost sociální práce či sociálního poradenství. Proto požádalo poskytovatele sociálních služeb o provedení depistáže a zahájení sociální práce zaměřené na pomoc lidem ohroženým ztrátou bydlení.

Se znepokojením sledujeme, jak se město Ústí nad Labem snaží obrátit sociální práci proti její vlastní podstatě a ze sociálních pracovníků učinit nástroj „úklidu“ či šikany chudých a „nepohodlných“ lidí.

V situaci, kdy město samo zapříčinilo ztrátu bydlení u více než dvou stovek lidí, požaduje po sociálních pracovnících, aby problém řešili poradenstvím na individuální rovině klientů. Tím v podstatě nutí sociální pracovníky, aby oběti politiky města činily odpovědné za řešení jimi nezpůsobených problémů. Na sociální pracovníky a neziskové organizace je kladena nereálná zakázka, kterou lze těžko uspokojit. Problém nelze řešit v jeho důsledcích, ale musí být řešen v jeho příčinách (kterými jsou zejména etnická diskriminace lidí v oblasti bydlení a politika města v oblasti bydlení a sociálního bydlení).

Vítáme, že organizace Člověk v tísni a Poradna pro občanství kritizují město, že nemá zpracován žádný krizový plán, a vyzývají ho, aby se zodpovědně postavilo k řešení krize. Apelujeme však na to, aby sociální pracovníci usilovali o maximální možnou participaci obyvatel ubytoven na řešení problému. Připomínáme, že sociální práce je založena na hodnotách demokracie, lidských práv a sociální spravedlnosti a klíčovým pravidlem etického chování sociálního pracovníka je participace klientů při řešení jejich problémů (Etický kodex sociálních pracovníků České republiky).

Apelujeme na sociální pracovníky odboru sociálních věcí města, aby dbali na to, že jako sociální pracovníci mají povinnost čelit negativní diskriminaci lidí, nespravedlivé politice a praktikám (Mezinárodní etický kodex sociálních pracovníků). Aktuálně jde především o vyhlásování oblastí se zvýšeným výskytem sociálně nežádoucích jevů v Ústí nad Labem, u kterého lze vzhledem k absenci alternativ důvodně předpokládat značné negativní dopady na ohrožené děti. Vyzýváme sociální pracovníky orgánu sociálně-právní ochrany dětí, aby se jako sociální pracovníci orgánu státní správy, který vykonává ochranu dětí v přenesené působnosti, neobávali v této věci vystoupit proti městu, které ve své samostatné působnosti jednoznačně jedná proti zájmu ohrožených dětí.

Tímto otevřeným dopisem vám vyjadřujeme podporu při naplňování etických hodnot a poslání sociální práce a nabízíme vám spolupráci při výkonu obtížné role sociální práce.

Výkonná rada Asociace vzdělavatelů v sociální práci České republiky
Výbor Společnosti sociálních pracovníků České republiky
Výbor Profesní komory sociálních pracovníků